

Tuần: 1
Tiết thứ: 1,2
Ngày dạy:

PHIẾU HƯỚNG DẪN HỌC SINH TỰ HỌC
MÔN: Nghề trồng trọt

PHẦN I: TRỒNG TRỌT ĐẠI CƯƠNG
BÀI 1: MỘT SỐ ĐẶC ĐIỂM VỀ TÍNH CHẤT CỦA ĐẤT

Hoạt động của giáo viên	Nội dung bài ghi
Hoạt động 1: Giới thiệu thành phần của đất.	
<ul style="list-style-type: none"> - Phân tử cơ giới của đất là gì? - Thành phần cơ giới của đất là gì? - Căn cứ vào thành phần cơ giới của đất người ta chia đất ra thành mấy loại? - Cho hs xem bảng phân chia các cỡ hạt khoáng trong đất - Giới thiệu phương pháp nhận biết các loại đất.	<p>I/ Thành phần của đất: 1/ Những hạt khoáng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trong quá trình hình thành đất, đá bị phong hóa thành các hạt rời rạc có kích thước không đều, những hạt rời rạc đó gọi là phân tử cơ giới của đất. - Thành phần cơ giới của đất là tỉ lệ giữa các cỡ hạt của các phân tử cơ giới trong đất. - Căn cứ vào thành phần cơ giới của đất người ta chia đất ra thành 3 loại: đất cát, đất sét, đất thịt. - Lấy một ít đất vừa đủ ẩm có thể nặn thành hình được, vê thành thoi đường kính 3mm, vòng lại thành vòng trên lòng bàn tay đường kính 3cm.<ul style="list-style-type: none"> + Nếu không vê được thì đó là đất cát. + Vê được, cuộn tròn hơi nứt rạn đó là đất thịt. + Vê được, khi cuộn tròn vẫn mịn đó là đất sét.
<ul style="list-style-type: none"> - Khái niệm chất hữu cơ?	<p>2/ Chất hữu cơ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Là dấu hiệu cơ bản để nhận biết đất và đá.

mấy loại?	loại: nước trọng lực, nước mao quản, nước ngầm.
Hoạt động 4: không khí trong đất	
Không khí trong đất chứa ở đâu? Gồm những loại khí nào? Tác dụng ?	- Chứa ở khe hở trong đất. Thành phần không khí trong đất phụ thuộc vào độ sâu, kết cấu của đất. chủ yếu cung cấp khí oxi cho rễ cây hô hấp.
Hoạt động 5: Các sinh vật sống trong đất	
- Trong đất có những sinh vật nào sống được? vai trò?	- Vi sinh vật: vi khuẩn, virus, nấm... có vai trò chuyển hóa chất hữu cơ, tổng hợp đạm và hữu cơ, có thể gây bệnh cho cây. - Động vật trong đất: trùng đất tiêu hóa chất hữu cơ tạo thành chất dinh dưỡng cho cây, làm đất tơi xốp. - Ngoài ra còn 1 số loài có hại: mối, kiến cắn phá rễ cây, ăn hạt giống.

Câu hỏi

- Phần tử cơ giới của đất là gì? →
- Thành phần cơ giới của đất là gì →
- Căn cứ vào thành phần cơ giới của đất người ta chia đất ra thành mấy loại? →
- Cho hs xem bảng phân chia các cỡ hạt khoáng trong đất →
- Giới thiệu phương pháp nhận biết các loại đất →
- Khái niệm chất hữu cơ? →

Dặn dò:

- Học bài ghi, xem trước phần II tính chất của đất

<p>- Thế nào là hiện tượng trao đổi ion?</p>	
Hoạt động 2: Tìm hiểu kết cấu của đất	
<p>- Thế nào gọi là hạt kết?</p> <p>- Đất có những loại kết cấu nào?</p> <p>- Đất có kết cấu có những đặc điểm gì?</p> <p>- Hãy nêu những biện pháp để duy trì kết cấu của đất?</p>	<p>2/ <u>Kết cấu của đất:</u></p> <p>a/ Hạt kết: Trong đất, các hạt dính lại thành những hạt lớn hơn gọi là hạt kết.</p> <p>b/ Kết cấu của đất: Có 3 loại kết cấu chính:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Kết cấu viên.</i> - <i>Kết cấu khối.</i> - <i>Kết cấu lãng trụ.</i> <p>c/ Đặc điểm đất có kết cấu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tơi xốp, thoáng khí, khả năng thấm thoát và giữ nước tốt. Không úng, hạn, ít rửa trôi. - Làm đất nhẹ, ít tốn công, rễ cây phát triển thuận lợi. <p>d/ Biện pháp duy trì kết cấu của đất:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Làm đất khi có độ ẩm thích hợp, tưới nước hợp lý. Tránh làm đất khi quá khô hoặc ngập úng. - Bón phân hữu cơ để duy trì mùn cho đất. - Bón vôi để giảm chua cho đất giúp vi sinh vật đất hoạt động tốt để chuyển hóa chất hữu cơ. - Cải tạo thành phần cơ giới: đất có thành phần cơ giới quá nhẹ (nhiều cát) hoặc quá nặng (nhiều sét) khó tạo thành hạt kết. Bón thêm sét hoặc cát, vôi, phân hữu cơ...
Hoạt động 3: Tìm hiểu về dung dịch đất	

và phản ứng của dung dịch đất	
<ul style="list-style-type: none"> - Thế nào gọi là dung dịch đất? - Thế nào gọi là phản ứng của dung dịch đất? - Tại sao đất có tính chua? - Tại sao đất có tính kiềm? 	<p>3/ <u>Dung dịch đất và phản ứng của dung dịch đất:</u></p> <p>a/ Khái niệm: Nước có chứa trong các khe hồng của đất có hòa tan các chất tan gọi là dung dịch đất.</p> <p>b/ Tính chua của đất: Tạo ra bởi sự có mặt của ion H^+ trong dung dịch đất. Nồng độ ion H^+ càng lớn thì đất càng chua.</p> <p>c/ Tính kiềm của đất: Đất kiềm là do tích lũy nhiều OH^- hơn H^+.</p>

Câu hỏi

- Hạt keo có cấu tạo gồm mấy phần? →
- Thế nào là hiện tượng hấp thụ? →
- Thế nào là khả năng hấp thụ? →
- Thế nào gọi là hạt kết? →
- Đất có những loại kết cấu nào? →
- Hãy nêu những biện pháp để duy trì kết cấu của đất? →

5/ Dẫn dò:

- Học bài ghi, xem trước bài: **Biện pháp cải tạo đất**